

KOMISJONI SOOVITUS,**18. juuni 2019,****Itaalia lõimitud riikliku energia- ja kliimakava (2021–2030) projekti kohta**

(2019/C 297/12)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrust (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 9 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) Vastavalt määrusele (EL) 2018/1999 peavad liikmesriigid esitama komisjonile ajavahemikku 2021–2030 hõlmava lõimitud riikliku energia- ja kliimakava projekti kooskõlas kõnealuse määruse artikli 3 lõikega 1 ja I lisaga. Esi-
mused lõimitud riikliku energia- ja kliimakava projektid tuli esitada 31. detsembriks 2018.
- (2) Itaalia esitas lõimitud riikliku energia- ja kliimakava projekti 8. jaanuaril 2019. Selle kava projekti esitamisega algab komisjoni ja liikmesriikide vahelise järkjärgulise protsessi esimene etapp, et kõnealused energia- ja kliimakavad lõplikult vormistada ja seejärel ellu rakendada.
- (3) Vastavalt määrusele (EL) 2018/1999 peab komisjon hindama lõimitud riiklike energia- ja kliimakavade projekte. Komisjon hindas põhjalikult Itaalia lõimitud riikliku energia- ja kliimakava projekti ning võttis seejuures arvesse määruse (EL) 2018/1999 asjakohaseid sätteid. Kõnealune hinnang ⁽²⁾ avaldatakse koos käesoleva soovitusega. Allpool esitatud soovitused põhinevad sellel hinnangul.
- (4) Eelkõige käsitletakse komisjoni soovitustes järgmist: i) eesmärkide ja panuste ulatuslikkus, et ühiselt saavutada energialiidu eesmärgid, eriti liidu 2030. aasta taastuvenergia- ja energiatõhususeesmärgid, samuti elektrivõrkude omavahelise ühendatuse tase, mille liikmesriik on 2030. aastaks eesmärgiks seadnud; ii) liikmesriikide ja liidu tasandi eesmärkidega seotud poliitikasuunad ja meetmed ning muud poliitikasuunad ja meetmed, mis võivad piiriülevalt asjakohased olla; iii) täiendavad poliitikasuunad ja meetmed, mida võidakse nõuda lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades; iv) lõimitud riiklikus energia- ja kliimakavas esitatud olemasolevate ning kavandatud poliitikasuundade ja meetmete koostoime ja järjepidevus energialiidu ühe mõõtme ning eri mõõtmete piires.
- (5) Soovituste väljatöötamisel võttis komisjon ühelt poolt arvesse vajadust liita kõigi liikmesriikide kavandatud arvulised panused, et hinnata eesmärki liidu tasandil, ning teiselt poolt vajadust anda asjaomasele liikmesriigile piisavalt aega võtta komisjoni soovitusi nõuetekohaselt arvesse enne oma lõimitud riikliku energia- ja kliimakava lõplikku vormistamist.
- (6) Komisjoni soovitused liikmesriikide taastuvenergiaeesmärkide kohta põhinevad määruse (EL) 2018/1999 II lisas esitatud valemil, mis tugineb objektiivsetele kriteeriumidele.

⁽¹⁾ ELT L 328, 21.12.2018, lk 1.

⁽²⁾ SWD(2019) 264.

- (7) Energiatõhususalaste soovitude puhul on komisjon lähtunud hinnangust, mis on antud lõimitud riikliku energia- ja kliimakava projektis esitatud riiklike eesmärkide ulatusele võrreldes liidu tasandi eesmärkide saavutamiseks vajalike ühiste jõupingutustega, võttes vajaduse korral arvesse teavet riigi konkreetse eripära kohta. Riikide lõplik panus energiatõhususse peaks kajastama nende kulutõhusa energiasäästu potentsiaali ning seda peaks toetama kindla, pikaajalise hoonete renoveerimise strateegiaga ja sellekohaste meetmetega, et täita Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/27/EL⁽³⁾ artiklist 7 tulenevaid kohustusi. Samuti peaksid liikmesriigid tõendama, et on nõuetekohaselt võtnud arvesse energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet, ja selgitama täpsemalt, kuidas aitab energiatõhusus kulutõhusalt saavutada riigi eesmärgid kujundada välja vähese CO₂-heitega konkurentsivõimeline majandus, tagada energiavarustuskindlus ning leida lahendus energiaostuvõimetuse probleemile.
- (8) Vastavalt juhtimismäärusele peavad liikmesriigid andma üldülevaate investeeringutest, mis on vajalikud lõimitud riikliku energia- ja kliimakava projektis esitatud eesmärkide ja panuste saavutamiseks, ning üldhinnangu nende investeeringute allikate kohta. Lõimitud riiklikud energia- ja kliimakavad peaksid tagama riikide poliitikasuundade ja meetmete läbipaistvuse ja prognoositavuse ning seega investeerimiskindluse.
- (9) Samal ajal on komisjon Euroopa 2018.–2019. poolaasta ühe osana tähelepanelikult keskendunud liikmesriikide energia- ja kliimapoliitikaga seotud investeerimisvajadustele. Euroopa poolaasta raames on komisjon käsitlenud seda küsimust 2019. aasta aruandes Itaalia kohta⁽⁴⁾ ja komisjoni soovitusel, mis käsitleb nõukogu soovitust Itaaliale⁽⁵⁾. Lõimitud riiklike energia- ja kliimakavade projektide hindamisel võttis komisjon arvesse Euroopa poolaasta raames tehtud viimaseid järeldusi ja antud soovitusi. Komisjoni soovitused täiendavad Euroopa poolaasta raames esitatud värskeimaid riigipõhiseid soovitusi. Ühtlasi peaksid liikmesriigid tagama, et nende lõimitud riiklikus energia- ja kliimakavas võetakse arvesse Euroopa poolaasta raames antud värskeimaid riigipõhiseid soovitusi.
- (10) Peale selle peab liikmesriik vastavalt juhtimismäärusele võtma nõuetekohaselt arvesse kõiki soovitusi, mis komisjon on andnud 31. detsembriks 2019 esitatava lõimitud riikliku energia- ja kliimakava projekti kohta, ja kui asjaomane liikmesriik ei järgi soovitust või suurt osa sellest, peaks liikmesriik esitama ja avalikustama selle põhjused.
- (11) Vastavalt asjaoludele peaksid liikmesriigid esitama oma lõimitud riiklikus energia- ja kliimakavas ning järgmiste aastate ajakohastatud versioonides need samad andmed, mis nad esitavad Eurostatile või Euroopa Keskkonnaametile. Ühete ja samade allikate ning olemasolu korral ka Euroopa statistika kasutamine on oluline modelleerimise ja prognooside lähtestsenaariumi arvutamiseks. Euroopa statistika kasutamine võimaldab paremini võrrelda lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades kasutatud andmeid ja prognoose.
- (12) Lõplik lõimitud riiklik energia- ja kliimakava peab sisaldama kõiki määruse (EL) 2018/1999 I lisas esitatud üksikasju. Seoses sellega tuleks hinnata kavandatud poliitikasuundade ja meetmete makromajanduslikku mõju ja nii-võrd, kui see on võimalik, mõju tervisele, keskkonnale, tööhõivele ja haridusele ning oskustele ja sotsiaalmõju. Lõpliku lõimitud riikliku kliima- ja energiakava ettevalmistamisse tuleb kaasata avalikkus ja muud sidusrühmad. Neid ja muid üksikasju on kirjeldatud käesoleva soovitusiga koos avaldatud talituste töödokumendis⁽⁶⁾.
- (13) Itaalia peaks oma lõplikus kavas võtma arvesse lõimitud riikliku energia- ja kliimakava projektis esitatud kavandatud poliitikasuundade ja meetmete vahelisi positiivseid seoseid ja veelgi kaaluma poliitikasuundadevahelisi keerulisemaid seoseid, seda eelkõige CO₂-heite vähendamise, energiajulgeoleku ja siseturu mõõtmete vahel. Tuleks esitada rohkem üksikasju eelkõige järgmise kohta: i) kivisöel töötavate elektrijaamade tegevuse järkjärgulise lõpetamise ja gaasi osakaalu energiaallikate jaotuses suurenemise tagajärjed; ii) taastuvate energiaallikate osakaalu märkimisväärse suurendamise viisid; iii) Itaalia reservvõimsuse mehhanismi mõju energiatarbijatel maksta tulevale hinnale; iv) fossiilkütuste subsidiumide eeldatav areng. Samamoodi peavad teadustegevuse, innovatsiooni ja konkurentsivõime mõõtme all seatud eesmärgid toetama muude energialiidu mõõtmete jaoks kavandatud jõupingutusi.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (ELT L 315, 14.11.2012, lk 1).

⁽⁴⁾ SWD (2019) 1011 final.

⁽⁵⁾ COM (2019) 512 final, 5. juuni 2019.

⁽⁶⁾ SWD(2019) 264.

- (14) Lõplikule lõimitud riiklikule kliima- ja energiakavale tuleks kasuks, kui selles toodaks esile vähese CO₂-heitega tehnoloogia sektori (sh CO₂-heite vähendamise tehnoloogia ja CO₂-mahukates tööstussektorites kasutatav tehnoloogia) konkurentsivõime ja võimalikud probleemid maailma tasandil. Soovitav oleks esitada sellekohased mõõdetavad eesmärgid ning nende saavutamiseks ette nähtud poliitikasuunad ja meetmed, esitades asjakohased ettevõtlus- ja tööstuspoliitika seosed. Lõplikus lõimitud riiklikus energia- ja kliimakavas võiks ka täpsemalt kirjeldada kasvuhoonegaaside heite vähendamist, mis tuleneb ringmajanduses toimuvast.
- (15) Komisjon on Itaaliale antud soovitusel lähtunud Itaalia esitatud lõimitud riikliku energia- ja kliimakava projektile antud hinnangust, mis avaldatakse koos käesoleva soovituselga, (7)

SOOVITAB ITAALIAL TEHA JÄRGMIST:

1. Püüda anda oma heakskiidetud panus, s.o taastuvenergia osakaal 30 % aastaks 2030, liidu 2030. aasta taastuvenergia eesmärki, rakendades selleks üksikasjalikke arvuliste eesmärkidega poliitikasuundi ja meetmeid, mis on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivist (EL) 2018/2001 (8) tulenevate kohustustega, et see eesmärk õigel ajal ja kulutõhusalt saavutada. Suurendada taastuvate energiaallikate osakaalu kütte- ja jahutussektoris, et täita direktiivi (EL) 2018/2001 artiklist 23 tulenev soovituslik eesmärk. Esitada meetmed, et täita direktiivi (EL) 2018/2001 artikliga 25 transpordisektorile seatud eesmärk. Vähendada reguleerimise keerukust ja ebaselgust ning esitada täiendavad üksikasjad oma tarbeks toodetavat taastuvenergiat ja taastuvenergiakogukondi hõlmavate tugiraamistike kohta kooskõlas direktiivi (EL) 2018/2001 artiklitega 21 ja 22.
2. Tagada, et lõimitud riikliku energia- ja kliimakava projekti taastuvenergia osas kirjeldatud peamised poliitikavahendid annavad 2021.–2030. aastal piisava säästu. Kajastada lõplikus lõimitud riiklikus energia- ja kliimakavas ning sellele järgnevatel eduaruannetes asjakohaselt olemasolevate toetuskavade kavandatud ajakohastusi ja täiustusi. Laiendada neid märkimisväärselt, et saavutada märgitud energiasäästueesmärgid. Jätkata tööd hoonete (uued ja olemasolevad avalikud ja erahooned) ning transpordisektori energiatõhususe meetmete tugevdamisel, arvestades märkimisväärselt ärakasutamata potentsiaali.
3. Määrata kindlaks meetmed, millega toetatakse selliste energiajulgeoleku eesmärkide saavutamist nagu energiasüsteemi mitmekesistamine ja selle sõltuvuse vähendamine, sealhulgas süsteemi paindlikkuse tagamise meetmed. Võtta elektrienergiasektori ressursside piisavuse hindamisel arvesse võrkudevaheliste ühenduste ja energiatootmisvõimsuste piirkondlikku olemust ja tegelikku potentsiaali naaberriikides. Selgitada, mil määral on gaasisektori eeldatav areng kooskõlas CO₂-heite vähendamiseleseatud eesmärkidega ning kivisüsi töötavate soojuselektrijaamade kavandatava järkjärgulise kasutusel kõrvaldamisega.
4. Seada selged eesmärgid, vahe-eesmärgid ja ajakava energiaturgude kavandatud reformide elluviimiseks, eriti maagaasi hulgiüügiturgudel ning elektrienergia ja maagaasi jaemüügiturgudel.
5. Selgitada riiklikke ja rahastamiseesmärgi teadustegevuse, innovatsiooni ja konkurentsivõime valdkonnas (elkõige seoses energialiiduga), mida on vaja saavutada ajavahemikus 2021–2030, nii et need eesmärgid oleksid hõlpsalt mõõdetavad ning toetaksid lõimitud riiklikus energia- ja kliimakavas muude mõõtmete jaoks seatud eesmärkide täitmist. Toetada nende eesmärkide saavutamist konkreetsete ja asjakohaste poliitikasuundade ja meetmetega, sealhulgas teiste liikmesriikidega koos välja töötatavate suundade ja meetmetega, näiteks energiatehnoloogia strateegilise kava kaudu.
6. Pidada konsultatsioone naaberriikidega ning Kesk- ja Kagu-Euroopa energiavõrkude ühendamise kõrgetasemelises töörühmas, et oma lõimitud riiklik energia- ja kliimakava lõplikult vormistada. Kaaluda veelgi põhjalikumalt kooskõlastatud energia- ja kliimapoliitika piiriülest potentsiaali ja selle makromajanduslikke aspekte, eelkõige Aadria mere piirkonnas, et vähendada piirkonna süsinikujalajälge ja võtta kasutusele ökosüsteemipõhine lähenemisviis ning veelgi rohkem ära kasutada Vahemere piirkonna tihedama koostöö potentsiaali.
7. Loetleda kõik võetud meetmed ja koostatud kavad, et järkjärgult kaotada energiatootused, eelkõige fossiilkütuste tootused.
8. Täiendada analüüsi teabega, milline on seos õhukvaliteeti ja õhkuheidet käsitleva poliitikaga, ja lisada sealhulgas arvulised prognoosid.

(7) SWD(2019) 264.

(8) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

9. Paremini lõimida kavva ausa ja õiglase ülemineku aspektid ning eelkõige täpsustada kavandatud eesmärkide, poliitikasuundade ja meetmete mõju sotsiaalvaldkonnale, tööhõivele, oskustel ja tulujaotusele, sh CO₂-mahukates ja töös-
tuspiirkondades. Töötada välja täpsem energiaostuvõimetuse probleemi lahendamise kord, lisades konkreetsed mõõ-
detavad eesmärgid ja üksikasjad kirjeldatud poliitikasuundade rakendamiseks vajalike rahaliste vahendite kohta,
nagu on sätestatud määruses (EL) 2018/1999.

Brüssel, 18. juuni 2019

Komisjoni nimel

komisjoni liige

Miguel ARIAS CAÑETE
